

Приклади завдань для підвищення якості оволодіння економічними дисциплінами українською мовою

Завдання.

Доберіть до поданих термінів відповідники, утворивши з ними синонімічні пари: аргумент, валюта, довідка, еквівалентний, економія, компаньйон, кредит, ліцензія, паритет, реєстр, санкція, фактор, фіктивний, фінанси, фундатор, частка.

Додаток: гроші, дозвіл, доказ, заборона, засновник, кошти, несправжній, ощадність, пай, партнер, позика, покажчик, посвідчення, рівність, рівнозначний, чинник.

Відповідь.

Аргумент	Доказ
Валюта	Гроші
Довідка	Посвідчення
Еквівалентний	Рівнозначний
Економія	Ощадність
Компаньйон	Партнер
Кредит	Позика
Ліцензія	Дозвіл
Паритет	Рівність
Реєстр	Покажчик
Санкція	Заборона
Фактор	Чинник
Фіктивний	Несправжній
Фінанси	Кошти
Фундатор	Засновник
Частка	Пай

Завдання.

Утворіть від поданих термінів-іменників терміни-прикметники.
Наприклад: податок – податковий.

Оренда, закупівля, маркетинг, валюта, товар, бухгалтерія, фірма, спонсор, акціонер, премія, план, галузь, суспільство, брокер, готівка, кредит, криза, прибуток, амортизація.

Відповідь.

Оренда – орендний. Закупівля – закупівельний. Маркетинг – маркетинговий. Валюта – валютний. Товар – товарний. Бухгалтерія – бухгалтерський. Фірма – фірмовий. Спонсор – спонсорський. Акціонер – акціонерний. Премія – преміальний.	План – плановий. Галузь – галузевий. Суспільство – суспільний. Брокер – брокерський. Готівка – готівковий. Кредит – кредитний. Криза – кризовий. Прибуток – прибутковий. Амортизація – амортизаційний.
--	--

Завдання.**Виправте помилки у словосполученнях.**

Бувший директор, взнати показчики по прибутках, вищеприведені рішення, відповідно рішення, додати два документа, настоювати на своєму, заключити договір, зробити заключення, і так далі, удосконалювати навички, нанести шкоду, на протязі місяця, область виробництва, оточуюче середовище, переводити гроші по пошті, повістка денна, податкові льоти, по закону, по заказу, поступає інформація, працювати по сумісництву, приводити приклади, признавати помилки, приймати міри, приймати участь, прийдеться прикласти зусиль.

Відповідь.

Бувший директор	Колишній директор
Взнати показчики по прибутках	Дізнатися показники прибутковості
Вищеприведені рішення	Рішення, (які, що) наведені вище
Відповідно рішення	Відповідно до рішення
Додати два документа	Додати два документи
Настоювати на своєму	Наполягати на своєму
Заклучити договір	Укласти договір
Зробити заключення	Зробити висновок
І так далі	І так далі
Нанести шкоду	Спричинити шкоду
На протязі місяця	Протягом місяця
Область виробництва	Галузь виробництва
Оточуюче середовище	Навколишнє середовище
Повістка денна	Порядок денний
Податкові льоти	Податкові пільги
Поступає інформація	Надходить інформація
Працювати по сумісництву	Працювати за сумісництвом
Приводити приклади	Наводити приклади
Признавати помилки	Визнавати помилки
Приймати міри	Вжити заходи
Приймати участь	Брати участь
Прийдеться прикласти зусиль	Доведеться докласти зусиль

Завдання.

Розкрийте значення фразеологізмів:

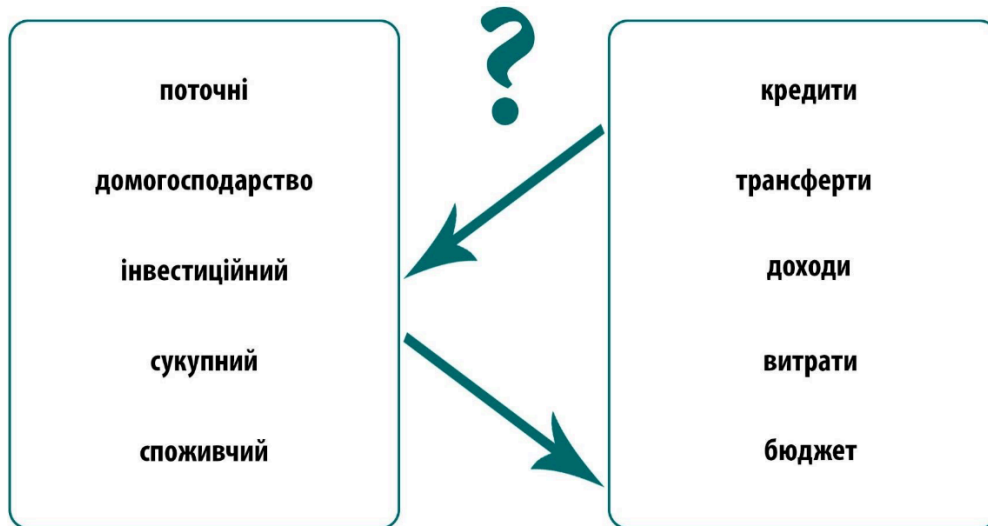
- втеча від грошей;
- жертва поздовжньої пилки;
- заламувати ціну;
- зводити кінці з кінцями;
- зняття вершків;
- золоті наручники;
- ламати ціну;
- позолотити руку;
- рука руку мие;
- хижацьке ціноутворення;
- чорний ринок.

Відповідь.

Втеча від грошей	Прагнення фізичних та юридичних осіб позбутися нестійкої валюти шляхом купівлі стабільних валют або матеріальних цінностей
Жертва поздовжньої пилки	Особа, яка зазнала подвійного збитку, купуючи товари, валюту чи цінні папери на верхній точці підйому ціни чи курсу і продаючи їх на нижній точці спаду кон'юнктури
Заламувати ціну	Дуже дорого оцінювати що-небудь, правити надмірно велику суму грошей за щось
Зводити кінці з кінцями	Справлятися з матеріальними труднощами
Зняття вершків	Установлення високої ціни на певний товар з метою швидко окупити виробничі й маркетингові затрати
Золоті наручники	Угода між менеджером і підприємством або між брокером і брокерською фірмою, згідно з якою (угодою) перший отримує різні види винагород, але у разі переходу на роботу до іншого працедавця зобов'язаний повернути значні суми
Ламати ціну	Оцінювати що-небудь дуже дорого або просити за щось набагато більше його вартості
Позолотити руку	Дати гроші за ворожіння; дати хабаря; подати милостиню
Рука руку мие	Взаємна допомога, яка вигідна обом сторонам, кругова порука (частіше використовується у негативному сенсі)
Хижацьке ціноутворення	Установлення значно нижчих цін на товари, ніж у конкурентів, з метою виштовхування останніх з ринку та усунення конкуренції
Чорний ринок	Нелегальний ринок товарів та послуг; органічний складовий елемент тіньової економіки

Завдання

Утворіть максимальну кількість словосполучень із запропонованих слів і поясніть їх значення:

Відповідь

Поточні кредити.
Поточні трансферти.
Поточні доходи.
Поточні витрати.

Доходи домогосподарства.
Витрати домогосподарства.
Бюджет домогосподарства.

Інвестиційні доходи.
Інвестиційні витрати.

Сукупні доходи.
Сукупні витрати.

Споживчі кредити.
Споживчі витрати.

Завдання.

«Пошук слова»

Знайдіть у таблиці
максимальну кількість
фінансово-економічних
термінів та поясніть їх
значення.

Слова можуть
розміщуватися по
вертикалі та по горизонталі
в різних напрямках (згори
вниз, знизу вгору, зліва
направо і справа наліво).

а	п	р	о	ц	е	н	т	о	а
п	е	т	е	о	к	м	ю	б	к
д	н	а	и	с	н	а	н	і	ф
р	с	т	о	в	а	л	ю	т	а
а	і	р	і	ч	б	в	о	к	р
б	я	і	ш	а	д	і	м	о	х
м	б	п	о	р	с	у	л	ї	з
о	с	к	р	е	д	и	т	н	і
л	и	л	г	р	и	в	н	я	с
е	н	ц	і	н	а	а	д	р	о

Відповідь.

«Пошук слова»

1. Банк.
2. Біткоїн.
3. Валюта.
4. Гривня.
5. Гроші.
6. Кредит.
7. Ломбард.
8. Пенсія.
9. Процент.
10. Фінанси.
11. Ціна.

	п	р	о	ц	е	н	т		
	е				к			б	
д	н		и	с	н	а	н	і	ф
р	с			в	а	л	ю	т	а
а	і		і		б			к	
б	я		ш					о	
м			о					ї	
о		к	р	е	д	и	т	н	
л			г	р	и	в	н	я	
		ц	і	н	а				

Завдання

Знайдіть у списку пояснення для кожного терміна, поданого в таблиці:

доходи домогосподарства	прожитковий мінімум	видатки домогосподарства
родина	бюджет домогосподарства	іпотечний кредит
домогосподарство	заощадження домогосподарства	споживчий кредит

1. Об'єднання людей, пов'язаних спільним побутом та взаємною відповідальністю на основі шлюбу.
2. Сума доходів, яку отримує домогосподарство у грошовій формі з будь-яких джерел.
3. Сума витрат на сплату податків фізичними особами, витрати на харчування, отримання освіти, транспортні витрати тощо.
4. Короткострокові позики фізичним особам, що надаються для придбання товарів, на лікування, навчання тощо.
5. Частина доходу домогосподарства, що зберігається та не витрачається на купівлю товарів і послуг.
6. Сукупність осіб, які ведуть спільне господарство.
7. Соціальне положення, що характеризується відсутністю необхідних матеріальних засобів.
8. Баланс фактичних доходів та витрат сім'ї.
9. Вартісна величина, що визначає мінімальний набір продуктів харчування, непродовольчих товарів та мінімальний набір послуг, необхідних для підтримки життєдіяльності і збереження здоров'я людини.
10. Довгострокові позики громадянам, за рахунок яких фінансується придбання житла.

Відповідь

1. Родина.	6. Домогосподарство.
2. Доходи домогосподарства.	7. Бідність.
3. Видатки домогосподарства.	8. Бюджет домогосподарства.
4. Споживчі кредити.	9. Прожитковий мінімум.
5. Заощадження домогосподарства.	10. Іпотечні кредити.

Завдання

Доповніть текст термінами з таблиці, використавши їх у потрібному відмінку:

агент із нерухомості	ціна	іпотечний кредит	заробітна плата	банк
процентна ставка	премія	банкомат	депозит	бюджет

Напередодні Нового Року Сергій, який працював менеджером на підприємстві, пішов до 1, щоб зняти з картки щомісячну 2. Наступного дня Сергію повідомили, що йому та деяким іншим працівникам буде нарахована додаткова 3 за підсумками роботи у звітному році. Сергій дуже зрадів, адже давно сподівався на зростання сімейного 4. У його планах було придбання нової квартири для родини. Сергій неодноразово звертався за допомогою у пошуку житла до 5, проте 6 за нову квартиру була занадто високою. Щоб зібрати необхідну суму, Сергій зняв кошти з 7, але їх все одно не вистачало для здійснення мрії. Тоді на сімейній нараді було вирішено скористатися послугами одного з найбільших комерційних 8 України і взяти на декілька років 9, 10 за яким влаштувала родину. Врешті, зібравши необхідну суму, Сергій зміг придбати довгоочікуване житло. Новий Рік щаслива родина зустрічала у власній просторій квартирі.

Відповідь

Напередодні Нового Року Сергій, який працював менеджером на підприємстві, пішов до 1 банкомату, щоб зняти з картки щомісячну 2 заробітну плату. Наступного дня Сергію повідомили, що йому та деяким іншим працівникам буде нарахована додаткова 3 премія за підсумками роботи у звітному році.

Сергій дуже зрадів, адже давно сподівався на зростання сімейного 4 бюджету. У його планах було придбання нової квартири для родини. Він неодноразово звертався за допомогою у пошуку житла до 5 агента з нерухомості, проте 6 ціна за нову квартиру була занадто високою.

Щоб зібрати необхідну суму, Сергій зняв кошти з 7 депозиту, але їх все одно не вистачало для здійснення мрії. Тоді на сімейній нараді було вирішено скористатися послугами одного з найбільших комерційних 8 банків України і взяти на декілька років 9 іпотечний кредит, 10 процентна ставка за яким влаштувала родину.

Врешті, зібравши необхідну суму, Сергій зміг придбати довгоочікуване житло. Новий Рік щаслива родина зустрічала у власній просторій квартирі.

Завдання

Доповніть текст термінами з таблиці, використавши їх у потрібному відмінку:

бюджетний дефіцит	податкові надходження	бюджетний профіцит
державний бюджет	доходи бюджету	видатки бюджету
міжбюджетні трансфери	державний борг	збалансованість бюджету

Правитель Тридев'ятого Королівства завжди дуже переймався збалансованістю доходів та видатків 1. Цього року на Королівство декілька разів нападав Дракон, що призвело до зростання 2 на оборону, а внаслідок недостатності надходжень – істотно підвищило рівень 3. Король навіть був змушений позичати кошти у сусідів, через що збільшився обсяг 4 Тридев'ятого Королівства.

Передбачаючи значні витрати на оборону і в наступному році, Король вирішив шукати джерела збільшення 5, щоб хоч якось забезпечити 6.

Отже, сподіваючись на приріст 7, Король впровадив новий податок, який повинні були сплачувати всі, хто має два вуха. Результат перевершив очікування: доходи зросли на стільки, що перевищили видатки, утворивши 8. Щасливий Король вирішив спрямувати надлишкові кошти на допомогу 9 підвладних князівств у вигляді 10.

Відповідь

Правитель Тридев'ятого Королівства завжди дуже переймався збалансованістю доходів та видатків 1 державного бюджету. Цього року на Королівство декілька разів нападав Дракон, що призвело до зростання 2 видатків бюджету на оборону, а внаслідок недостатності надходжень – істотно підвищило рівень 3 бюджетного дефіциту. Король навіть був змушений позичати кошти у сусідів, через що збільшився обсяг 4 державного боргу Тридев'ятого Королівства.

Передбачаючи значні витрати на оборону і в наступному році, Король вирішив шукати джерела збільшення 5 доходів бюджету, щоб хоч якось забезпечити 6 збалансованість бюджету.

Отже, сподіваючись на приріст 7 податкових надходжень, Король впровадив новий податок, який повинні були сплачувати всі, хто має два вуха. Результат перевершив очікування: доходи зросли на стільки, що перевищили видатки, утворивши 8 бюджетний профіцит. Щасливий Король вирішив спрямувати надлишкові кошти на допомогу 9 місцевим бюджетам підвладних князівств у вигляді 10 міжбюджетних трансфертів.

Завдання

Доповніть текст термінами з таблиці, використавши їх у потрібному відмінку:

страхування життя	ризик	страховий випадок	застрахована особа
страхувальник	страхова премія	страхова компанія	страховий брокер
страхове відшкодування	страховий агент	страхування відповідальності	

- А. Для розрахунку величини 1 необхідно помножити страхову суму на страховий тариф.
- Б. Сплату внесків до страхової компанії здійснює 2, хоча цей суб'єкт може і не бути 3, тобто тим, кому за договором страхування надається страховий захист.
- В. Для здійснення страхової діяльності 4 потрібно отримати відповідну ліцензію у державному наглядовому органі.
- Г. Основних галузей страхування три: майнове, особисте і 5.
- Д. Важливою складовою особистого страхування є 6, яке, окрім захисту людини від визначених ризиків, дозволяє накопичити кошти з отриманням інвестиційного доходу.
- Ж. Для сприяння збуту страхових послуг страхові компанії часто залучають до роботи 7.
- К. Щоб знайти найвигідніші умови страхування, можна скористатися послугами 8.
- Л. Люди цікавляться страхуванням, тому що їхнє життя завжди пов'язане з 9.
- М. При страхуванні майна компенсацію збитку, тобто 10, можна отримати лише за умови настання 11.

Відповідь

- А. Для розрахунку величини 1 страхової премії необхідно помножити страхову суму на страховий тариф.
- Б. Сплату внесків до страхової компанії здійснює 2 страхувальник, хоча цей суб'єкт може і не бути 3 застрахованою особою, тобто тим, кому за договором страхування надається страховий захист.
- В. Для здійснення страхової діяльності 4 страховій компанії потрібно отримати відповідну ліцензію у державному наглядовому органі.
- Г. Основних галузей страхування три: майнове, особисте і 5 страхування відповідальності.
- Д. Важливою складовою особистого страхування є 6 страхування життя, яке, окрім захисту людини від визначених ризиків, дозволяє накопичити кошти з отриманням інвестиційного доходу.
- Ж. Для сприяння збуту страхових послуг страхові компанії часто залучають до роботи 7 страхових агентів.
- К. Щоб знайти найвигідніші умови страхування, можна скористатися послугами 8 страхового брокера.
- Л. Люди цікавляться страхуванням, тому що їхнє життя завжди пов'язане з 9 ризиками.
- М. При страхуванні майна компенсацію збитку, тобто 10 страхове відшкодування, можна отримати лише за умови настання 11 страхового випадку.

Вправа «Вигадай назву». Досить часто українські бізнесмени дають своїм підприємствам іншомовні назви. Запропонуйте учням вигадати свої назви для підприємств, які займаються різними видами діяльності (виробляють товари чи надають послуги), використовуючи власне українську лексику. Вчитель має наголосити, що назва має передавати зміст тієї діяльності, якою буде займатись підприємство, бути короткою і такою, щоб легко можна було підібрати рекламний слоган. Відповідно до назви фірми та виду її діяльності учні також можуть розробити макет логотипу фірми та рекламний слоган. Після презентації у класі варто провести обговорення найбільш вдалих назв, логотипів та рекламних слоганів.

Вправа «Я підприємець у цьому місті / селі / громаді». Попросіть школярів придумати ідеї для бізнесу у своєму місті / селі / громаді та презентувати їх. Оцінювати ідеї слід за трьома критеріями:

- наскільки вигідно місту / селу / громаді;
- наскільки вигідно підприємцеві;
- наскільки це цікава робота.

Вправа «Фінансові стереотипи»

Поговоріть про те, звідки беруться наші уявлення про гроші, наші фінансові стереотипи (із родини, з оточення, із книг, із фільмів, із реклами, із власного досвіду). Уявлення людини про фінанси часто обумовлені віком, освітою, фінансовим становищем, нав'язуються родиною, соціумом тощо. Деякі із цих уявлень є абсолютно правильними, розумними. Інші ж, навпаки, заважають нам неупереджено ставитися до грошей, розумно їх заробляти та використовувати.

Запропонуйте учням пригадати якомога більше прислів'їв (приказок, крилатих фраз тощо) про гроші і ставлення до них. Нехай школярі подумують: чому саме ці фрази згадалися і як вони розуміють їхнє значення?

Завдання

Запропонуйте до кожної фрази придумати по три аргументи:

- 1) Чого корисного навчає це прислів'я (приказка, крилата фраза)?
- 2) Яким може бути негативний вплив?

Приклад

«Гроші люблять лік!»

- + Спонукає до ощадливості і фінансового планування.
- Можна перетворитися на скнару.